

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Avli Persii Flacci Satyrae Sex

Persius Flaccus, Aulus

Basileae, 1582

VD16 P 1629

Nicodemi Frischlini In Satyram Quartam Paraphrasis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34803

Quaesieris : noslin' Vectidi pradia ? cuius ?
 Dives arat Curibus , quantum non miluus oberret.
 Hunc ais ? hunc , Dys iratis , genioq; sinistro,
 Qui quandoq; iugum pertusa ad compita figit :
 Seriole veteris metuens deradere limum
 Ingemit , hoc bene sit : tunicatum cum sale mordens
 Cepe, & farratam pueris plaudentibus ollam,
 Pannosam facem morientis sorbet aceti.
 At si vnctus cesses , & figas in cute solem,
 Est prope te ignotus cubito qui tangat , & acre
 Despuat in mores , penemq; , arcanaq; lumbi
 Runcantem , populo marcentes pandere vulvas.
 Tu cum maxillis balanatum gausape peetas
 Inguinibus quare detonsus gurgulio extat ?
 Quinq; palaestra licet hac plantaria vellant,
 Elixasq; nates labefaent forcipe adunca :
 Non tamen ista filix villo mansuescit aratro.
 Cadimus, inq; vicem praebemus crura sagittis,
 Viuitur hoc pacto , sic nouimus : ilia subter
 Cecum vulnus habes , sed lato baltheus auro
 Protegit : ut mauius , da verba , & decipe nervos
 Si potes . egregium cum me vicinia dicat,
 Non credam ? viso si palles improbe nummo ,
 Si facis in penem quicquid tibi venit amarum,
 Si puteal multa cautus vibice flagellas,
 Ne quicquam populo bibulas donaueris aures.
 * Respice quod non es , tollat sua munera cerdo :
 Tecum habita , & noris quam sit tibi curta supellex.

* alias
Respue.

NICODEMI FRISCHLINI IN
 Satyram Quartam Paraphrasis.

SI Socrates, Atheniensis philosophus, qui malorum inuidia cicutam bibere, & mortem oppetere iam olim co-

H

Etus est, hodiè Romæ viueret: & hosce rerum publicarum
 gubernatores cerneret: haud dubiè ijsdem verbis illos ob-
 iurgaret, quibus Alcibiadem Periclis pupillum, apud Pla-
 tonem idem reprehendisse legitur. Cum enim nostri princi-
 pes neque vi orationis, qua populos regant: neq; sapientia,
 qua leges stabiliant: neq; autoritate, qua bonos tueantur:
 neq; vlla virtute imperatoria sint præditi: optimo iure ad v-
 numquenq; eorū dicere posset Socrates: O Alcibiades, tu ne
 Rempublicam capeſſis? Tu ne ad rerū gubernacula aſſides?
 Dic, qua fronte? qua autoritate fretus? An Scilicet vltra iu-
 uenilem ætatem ſapis, & propter multarū rerum vſum, quem
 ante pubertatem tibi comparasti, dicenda tacendāq; egregiè
 noſti? Nam quoties orta ſeditione, concitatam ira multitudi-
 nem ſedare, & turbam componere, verbisq; reprimere ag-
 grederis: primo omnium vultus autoritate, & manus maie-
 ſtate ſilentium indicis: deinde commotos hominum animos
 grauiffima oratione mitigas, & ad ſanitatē reuocas. At quo-
 modo loqueris? Quirites, inquis, hoc mihi non iuſtum vide-
 tur, hoc malū, hoc multò rectius. Egregia verò oratio, & di-
 gna te, tãto principe. Ea enim tibi ineſt prudētia (ſi Dijs pla-
 cet) ea rerum peritia, vt iuſtum ab iniuſto verum à falſo, bo-
 num à malo non aliter poſſis diſcernere, quàm ſi gemina lan-
 ce ancipitis libræ illa appendas, & in ſtatera tua examines.
 Verū enim uerò tu inſuper, ea ſeueritate præditus es ſcili-
 cet, vt vitioſis & reis hominibus, triſtem illam damnationis
 literam, & mortiferū ſignum theta præſigere, & pro arbitrio
 tuo quemlibet reum abſoluere, aut condemnare poſſis. Sed
 heus tu, Alcibiade (nam omiſſis ludis, ſeriò tecū agam) quæ te
 libido impulit, vt populo adulari, & largitionibus corrupta
 plebe, ad honores & magiſtratus aſcendere tentaueris? Quæ
 intemperies te agitauit, vt triumphali veſte, & externa ſpeciæ
 homines in fraudem & errorē induceres? Etenim pauci tua
 luculenta vitia prænouerant: pauci inſignem nequitia frontis
 inuolutam tegumentis præuiderant: pauci tarditatem
 ingenij, ſtuporem debilitatemq; linguæ explorauerant.
 Nunquam antè audita erat vox in foro: nunquam pericu-
 lum factum conſilij. Obrepreſti ad honores Reipublicæ er-
 tore

*Reprehen-
dit infanti-
am Nero-
nis Imp.
ſub perſona
Alcibiadis.*

*Gestus pue-
riles.*

*Oratio &
vox pueri-
lis.
ironia.*

*Crudelitas
Neronis.*

*Largitiões
& crimen
ambitus.*

rore hominum, commendatione fumosarum imaginum, nō virtute. Itaque meracis hellebori potionibus, quibus cerebrum tibi expurgetur, quā imperij administrationi aptior multō videris. Si quis enim de summo bono te interroget, & quem vitę finem tibi proposueris, ex te quærat: tum idem respondere soles, quod ex Epicuri hara producti voluptarij. Quid enim, inquis, aliud sit summum bonum, quā lautē extructa mensa, & conchylijs atq; piscibus adornata? Quid aliud quā preciosis vnguentis & multis delitijs curata cuticula? Quid aliud quā vita omnibus molestijs libera, & tota voluptaria? Atqui haud aliud tibi delira & stolidā anus respondeat, si tu eam de summo & vltimo bonorum fine interrogas. Sed quā turpe hoc est, quā fœdum, quā Rei publicę gubernatore indignum: si nō plus sapiat quā vetula, aut anus decrepita? In nūc Alcibiade & Clinij atq; Dinomaches filiū te esse iactita, et generis tui nobilitate formęquę præstantia, & alijs fortunę ludibrijs superbi. Esto enim quod & claritate maiorū, generisquę splendore, & vultus elegantia omnes alios antecedas: quid tamē ista proderunt, si quęlibet pannosa anicula, & mulier paupercula, quę seruis olera & herbas in foro cū cantilena vendit, cōsilio & prudentia te nō sit inferior? Itāne verō comparatū esse, vt hodie pleriq; homines superciliū erigant: neq; quisquā in seipsum descendat, neque vitia sua agnoscat, sed vnusquisq; alienos mores in oculis habeat, suis verō in tergū reiectis solū id mātice spectet, in quo aliena peccata reposuit? Nā hodie inuenias aliquē, qui interrogatus de Ventidio Basso, an prædia illius nouerit, nō de prædijs, sed statim de auaritia illius respondebit. Quem enim, inquit, tu Ventidium dicis? aut cuius prædia nominas? An illius, qui in Sabinis tantum agrorum possidet, quantum vix vno die miluius oberrare possit? Num de eo Ventidio quærīs, qui ita sordidus, ita illiberalis est, vt in ipso Compitaliorum festo, quo alij rustici suspensis aratris cibo lautiori vescuntur, nihil opiparum, nihil lautum, nihil elegans in victum adhibet? Nam mensa tum illi solis cæpis subrancidis, & modico sale, & pulte farrata extruitur. Vbi dein veterem aliquam seriolam releuerit Ventid-

Vita voluptaria & beluina.

Superbia ob generis antiquitatem.

Reprehensio illorum, qui alios culpant, sua vitia ignorant.

Homines interrogati de prædijs Ventidij, respondent de illius auaritia. Bassi auaritia & sordiditas.

dus : & vappam inde depromserit, tum in mensa dijs larius libaturus, etiam vota facit : Quod dij lares, inquit, mihi quæ familiæ quæ bene vertant : hodie ipsis compitalia celebrent. Simul his dictis, cæpas cum sale, & pultem deuorat : ac postea facem emortui acetæ, omnibus pueris & domesticis auaritiam & sordes illius ridentibus, pleno ore exorbet. De hoc sane Ventidio si me interrogas, satis mihi notus est. At ego te, ardelio, quisquis es, non de Ventidij sordibus & auaritia interrogaueram, sed de Ventidij prædijs : vtrum tibi ea nota essent, an secus. Sed age : quia tu tanta libertate Ventidij sordes culpaisti, feras nunc vicissim patienter, si, quod tu in alijs tam acerbè reprehendis & carpis, Ventidius & alij in te regerant. Nam si ea quæ uis pergis dicere : ea quæ non uis, audies. Etenim si tu mollis & delicatus, ac foeminarum more unguentis delibutus fueris, tæq; ipsum ocio & balneis dederis, non minus vitiorum tuorum castigatores habiturus es, quàm alij quorum tu mores tanta seueritate, & tam acriter censura reprehendis & corrigis. Est enim quispiam prope te, sed adhuc tibi ignotus, qui mollitiæ & libidine tua conspicua, subinde te admonet, & cubito te tangit, atque in mores tuos acerrimè inuehitur, ac despuit. Quid enim, inquit, cinæde ? an te pudenda tua depilare, te quæ ipsum effœminare decet ? an immutato naturæ ordine cinædum te agere, & meretricum more te populo prostituere decet ? an impudicissimi corporis quæstum facere te decet ? an femora tondere & barbam unguentis balaninis delibutam, & madentes cincinnorum fimbrias, ac fluentes cerussatâsque buccas gerere te decet ? quid ? an hæc ipsa te frustra tentare, & inanem operam ludere decet ? Nam ut maximè temetipsum leuem atque glabrum efficere coneris : nihilominus tamen tuus ille curculio, inter pilos & filices sic rigescit, ut quinque robustissimi athletæ plantaria ista, & horridas setas, nullis forcipibus euellere, nullis aratris excindere, nullis ligonibus possint effodere. Quid ad hæc obiecta crimina tam atrocía tam quæ nefaria respondes, qui Ventidium tam falsè notare, atque eludere didicisti ? An non intelligis, cum hæc Ventidius, alij quæ homines de te passim diuulgant, dignas ab illis vices

Recriminatio illius, qui Ventidium fuerat criminatus.

Nefaria libido importuni castigatoris aliorum.

Æda hæc sunt in hominem fœdum.

vices tibi rependi: Nam si tu & ipsum, & alios ita fugillare, & Ventidij avaritiam insectari nosti, merito illi te recriminantur, ac detestandam libidinem hanc tibi obijciunt. Atque ita fit, ut dum singuli in aliorum vitam ac mores inquirimus, vicissim alij in nostros inquirant: & nostri mores alijs, alieni nobis displiceant. Nam idem nobis usu venit, quod militibus in prælijs: qui multa in hostem tela immittunt, multa ab eodem recipiunt: & mutuis tandem vulneribus concidunt. Eodem namque pacto nos etiam domivivimus, & vivere didicimus, ut semper alij alios contemnant, eludant, rideant: neque quisquam sit, qui vitia sua agnoscat, multoque minus ab alio reprehendi, & moneri se patiarur. Quin imò nonnulli vitia sua tam callidè dissimulare, & tegere possunt, ut interim etiam viri boni à vulgo haberi ac dici velint. Sed quemadmodum ridiculus fuerit, qui vulnus subter ilia acceptum tegere, & aureo baltheo imposito occultare velit: ita omnium stultissimus, qui scera & flagitia sua generis splendore, aut opibus & auro oppalliare, & quodam veluti fuco, atque tectorio inducere conatur. Nam ut miles iste vulneratus, alijs quidem hominibus imponit, & verba dat, vires autem & nervos suos non decipit: ita vitiosus & sceleratus homo, eos quibus ignotus est, oculis, supercilijs, fronte, opibus, honore & nobilitate fallere, decipere atque in errorem inducere potest: se verò ipsum, reclamante conscientia decipere non potest. At in-
 quies: cum vicini omnes, & totus Romanus populus virum egregium & præstantem virtutibus me dicant: an fidem illis non habeam? Respondeo: siquidem tu talis es, qualem illi te prædicant: age fidem habeto: sin verò avarus es, & oblatae pecuniae cupiditate raperis: si lascivus es, & omnia facis quaecumque tibi libido suaserit: si fœnerator es, & obæratos acerbissimis exactionibus premis, gravissimisque viris flagellas: frustra certè virum te probum & egregium ex populi sermone credas: frustra adulatorum mendacis credulas aures accommodes, cum tu longè alius sis, quàm te illi prædicant. Quamobrem aliorum assentationes negliges, & qui non es, is neque haberi, neque dici velis: & ista verbo-

Studiū reprehendendi mutuum à simili illustratur.

Vitia sua nonnulli frustra tegunt.

Obiectio.

Solutio.

Qualies quisq; sit, hoc melius ex sua conscientia, quàm sermonibus aliorum desprehendet.

rum lenocinia, ac vana adulatorum blandimenta suis relin-
que autoribus: neque alibi te ipsum, qui sis, quam in temet-
ipso inquire Nam si in domo tua, tecum ipso habitaueris,
tenuem tuam supellectilem facilius cognosces, quam foris:
& si mores tuos ipse inspexeris, teque ipsum & conscientiam
tuam de vita tua examinaueris, virtutum & honestatis
inopiam facile in te ipso deprehendes.

A. PERSII FLACCI
SATYRA QVINTA.

V Atibus hic mos est, centum sibi poscere voces,
Centum ora, & linguas optare in carmina centum,
Fabula seu mæsto ponatur hianda Tragædo,
Vulnera seu Parthi ducentis ab inguine ferrum.
Quorsum hæc? aut quantas robusti carminis offas
Ingeris, ut par sit centeno gutture niti?
Grande locuturi nebulas Helicone legunto,
Si quibus aut Progenes, aut si quibus olla Thyestæ
Feruebit, sepe insulso cœnanda Glyconi.
Tu neq; anhelanti, coquitur dum massa camino,
Folle premis ventos nec clauso murmure raucus
Nescio quid tecum graue cornicaris inepte,
Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas.
Verba togæ sequeris, iunctura callidus acri
Ore teris modico, pallentes radere mores
Doctus, & ingenuo culpam desigere ludo.
Hinc trahæ quæ dicas, mensamq; relinque Mycenis
Cum capite, & pedibus, plebeiâq; prandia noris.
Non equidem hoc studie, bullatis ut mihi nugis

Pagina